

ACTIVITEITENVERSLAG 2023

KASTEEL BORGHAREN

EEN JAAR KASTEEL BORGHAREN IN STAPPEN EN SPRONGEN – 2023

In 2023 beleefde Kasteel Borgharen in Maastricht een jaar vol indrukwekkende voortgang en evenementen, dankzij het toegewijde werk van vrijwilligers en steun van de lokale gemeenschap. Onder leiding van eigenaar Ronny Bessems en zijn vrouw Amal, die al jarenlang de restauratie van het kasteel met passie leiden, zijn er grote stappen gezet om dit eeuwenoude monument in zijn oude glorie te herstellen.

Het restauratieteam, dat inmiddels uit zo'n twintig vakmensen en vrijwilligers bestaat, heeft zich vooral gericht op structurele verbeteringen. Een belangrijk project was de stabilisatie van de kademuur rondom het kasteel, wat hen de ruimte gaf om ook aan het interieur te werken. Daarnaast werd er in 2023 een begin gemaakt met de renovatie van een van de iconische tweelingtorens van het kasteel, wat een grote restauratie-inspanning vraagt vanwege de historische waarde en de noodzakelijke precisie om de authenticiteit te bewaren.

Verder stond het kasteel open voor rondleidingen, die enthousiast ontvangen werden door bezoekers die het 'herstellende' kasteel, de historische hoeve en de tuin konden bewonderen. Deze rondleidingen, begeleid door bevrologen gidsen, brachten het verhaal van het verwaarloosde maar wederopstaande kasteel tot leven. Bezoekers kregen een inkijkje in de geschiedenis en de restauratie-inspanningen die nodig zijn om het complex te behouden voor toekomstige generaties.

Een belangrijke mijlpaal eind 2023 was de eerste poging om de historische slotgracht rond het kasteel weer te vullen met water. Deze gebeurtenis werd gevierd als een belangrijke stap voorwaarts in het revitaliseren van het historische landschap van de locatie. Door problemen met de plaatselijke waterbron Kanjelbeek werden de inspanningen om het waterniveau in de slotgracht op peil te houden echter bemoeilijkt, wat de uitdagingen benadrukt die gepaard gaan met het herstel van het landgoed.

ACTIVITEITENVERSLAG 2023

KASTEEL BORGHAREN

FEBRUARI 2023

We komen stapje voor stapje dichterbij het opknappen van de stallen! Akim, onze timmerman met gouden handen, heeft weer een stukje vakwerk geleverd: een prachtige, eikenhouten dubbele deur voor stal nummer drie. Binnenkort plaatsen we deze, en daarna kan onze meesterschilder Jan er de laatste hand aan leggen. De volgende uitdaging voor Akim? Twee grote poorten maken – een klusje waar hij zijn tanden in kan zetten!

APRIL 2023

Jan en Piet werken in onze werkplaats in Heerlen aan de balustrade van de ophaalbrug, met vers gesmede onderdelen van onze vriend Ramon Ranschaert. Geweldig om te zien hoeveel enthousiasme er nog is na bijna 9 jaar ploeteren! Onze vrijwilligers blijven ons en vooral Kasteel Borgharen steunen bij deze monstertaak. Het resultaat? Verbluffend! Achter de schermen doen professionals ook hun deel; vaak onzichtbaar werk, maar onmisbaar voor de voortgang.

JUNI 2023

Een mooie dag vol historische glans! De burgemeester van Maastricht hield een prachtige toespraak en de ambassadeur van Frankrijk was aanwezig om een standbeeld van d'Artagnan te onthullen – precies op tijd voor zijn 350e sterfdag later in het jaar. Dankzij de steun van onze donateurs vordert de restauratie gestaag. Zonder jullie was dit nooit mogelijk geweest!

JULI 2023

Wat een spektakel! Fanfare Sint Cornelius gaf samen met de drumband, het mannenkoor Borgharen Maastricht, Ylka Kolken, Geralt van Gemert en het jeugdtheater een knallend concert onder leiding van Wilfried Sassen. En ondertussen heeft Marc de gracht eindelijk af! De stallen beginnen langzaam maar zeker een “wow-factor” te krijgen. Nu is de oude ringmuur aan de beurt. Dit eeuwenoude deel van het kasteel krijgt zijn oorspronkelijke glorie terug.

AUGUSTUS 2023

Twee broers, allebei filmmakers, die helemaal van Zuid- naar Noord-Limburg kajakken, stopten bij ons om te kamperen. Helaas gooide de regen roet in het eten, en sliepen ze uiteindelijk in de stallen. Ze begonnen de volgende dag een film te maken van het kasteel. De grote hal van Kasteel Borgharen krijgt ook weer zijn oude uitstraling terug. Onder leiding van Professor Dr. Anne van Grevenstein hebben Peter en Jim de schilderijen een flinke opknabbeurt gegeven – een enorm project, maar elke week zien we fantastische vooruitgang.

ACTIVITEITENVERSLAG 2023

KASTEEL BORGHAREN

SEPTEMBER 2023

Op 2 en 3 september vond er een uniek concert plaats op Kasteel Borgharen, waarbij een muziekstuk uit een opera werd opgevoerd dat we op de doeken van de Grote Salon hadden teruggevonden. De opbrengst ging naar de restauratie. Ook 'Good Company' gaf weer een concert en dat droeg ook bij aan het onderhoud van het kasteel. Fantastisch dat muziek en erfgoed zo hand in hand gaan!

OKTOBER 2023

Een trieste noot: we hebben afscheid moeten nemen van onze trouwe vrijwilliger Lei, die helaas is overleden. Hij was altijd als eerste op het kasteel, met zijn humor en onstuitbare optimisme. De maand oktober staat in het teken van groot tuinonderhoud en de stallen zijn bijna af! De zadelkamer wordt verder afgewerkt.

NOVEMBER 2023

We zijn druk bezig met de finishing touch in de grote hal, mede dankzij evenementen waarvan de opbrengst volledig naar de restauratie gaat. Kasteel Borgharen komt steeds meer in de spotlights: op de grote tentoonstelling in Parijs over de Zonnekoning en d'Artagnan wordt het kasteel prominent vermeld. De nieuwe ringmuur krijgt ook al aardig vorm, en het werk schiet mooi op – straks kunnen we met het mergelwerk beginnen!

DECEMBER 2023

Het jaar loopt ten einde, maar wij niet! Met ons team zetten we rustig en gestaag weer een mooie stap. Overal in het kasteel zijn we bezig: vloeren, deuren, de ophaalbrug en de hal. Ook een mooi moment: Noonk Leon (90 jaar jong!) maakt de rozetten van de ophaalbrug schoon, zodat we ze kunnen terugplaatsen. Daarna kan de gracht weer gevuld worden en kunnen de vissen hun intrek nemen in hun opgefriste vijver.

Zo sluiten we 2023 af, met hoop en energie om van Kasteel Borgharen weer een juweel te maken, stap voor stap!

ACTIVITEITENVERSLAG 2023

KASTEEL BORGHAREN

TEN SLOTTE

Kasteel Borgharen is een historisch gebouw dat al generaties lang een belangrijke rol speelt in de geschiedenis en cultuur van onze regio. Wij voelen het als onze plicht om dit erfgoed, samen met het unieke interieur, in volle glorie te behouden voor de toekomst.

Dat kunnen wij echter niet alleen—alleen samen kunnen we dit realiseren.

Het is belangrijk om de gemeenschap bewust te maken van het belang van behoud en restauratie van het kasteel en het interieur. Door publieke evenementen, lezingen, rondleidingen en andere programma's vergroten we het draagvlak. Het afgelopen jaar heeft wederom laten zien hoe waardevol de steun vanuit die gemeenschap is. Onze dank gaat uit naar allen die hieraan hebben meegewerkt en bijgedragen.

Restauratieprojecten als deze vergen aanzienlijke middelen. Dankzij giften, donaties en subsidies van zowel particulieren als bedrijven kunnen we de fondsen bijeenbrengen voor het uitvoeren van de restauratiewerkzaamheden. Elke bijdrage, hoe klein ook, maakt een verschil.

De betrokkenheid van overheidsinstellingen, non-profitorganisaties en culturele organisaties versterkt ons werk. Dankzij hun steun kunnen we de nodige expertise mobiliseren en subsidies verkrijgen. Veel van dit werk gebeurt achter de schermen, door gepassioneerde personen die onze missie delen en bijdragen aan het behoud van dit bijzondere monument.

Naast financiële ondersteuning zijn de inzet van vrijwilligers en professionals onmisbaar in het restauratieproces. Dankzij hun kennis van restauratie, kunst, geschiedenis, bouwkunde en andere vakgebieden dragen zij op vrijwillige basis bij aan het succes van het project. Zonder hun inzet zou het resultaat nooit zo ver zijn gekomen. We spreken dan ook graag onze grote waardering uit voor hun onmisbare bijdrage.

Wij danken alle betrokken professionals, vrijwilligers en organisaties voor hun inspanningen en bijdrage aan het behoud en de restauratie van dit waardevolle erfgoed.

Samen bouwen we aan een blijvende toekomst voor ons culturele erfgoed en dragen we bij aan een bron van inspiratie voor generaties die nog komen.

Namens het bestuur van de Stichting Behoud Kasteel Borgharen willen we iedereen bedanken die van 2023 een succesvol jaar heeft gemaakt.

Ronny Bessems, voorzitter, Harry Drissen, secretaris en Martijn Brouwer, penningmeester.